

מסורת הש"ס

(6) (לעיל 5 ק: 1, 2) טהרות
פיה מרג' (3) (לעיל
המטמאה (7) וכן אכלו
(8) (לא נמנה מנהלים אלא
גרים טהרות פליגי ר' יהודה
עליה דרית וכן גרבים
מחכר'א ופליגי יתכן להיות
דן וכן מנהלים קרי' דהא
דקמינו וכן אכלו נלגון
ה"ש משה רביש טהרות
(ע"ש 1) ופירי פיה ה"ש
רש טהרות שמת' דלא
היה נפש דברי ר' אלה
ספס משנה.

תורה אור הש"ס

1. רק חוק בבלתי אבל
הקם כי תהא הוא נקדש
ולא תהא חובש ע"ש
הקשר: דברים יב כג
2. כי ירחיק מן המזקם
אשר יבאר ה' אליהם
לשום שמו ע"ש ויחזק
מבקר'א ומצאנך אשר
נתן ה' לך באשר צויתך
ואכלת בשקדך בכל
אות נפיקך:
דברים יב כא

מוסף רש"י

שכן איסורו נוהג בכן
גז. שכן איסורו חמור הוא
וע"כ חמור עליו מן המצוות
וע"כ חמור שטת' בני
גז (לעיל 7 ק).

רבינו גרשום

ליתו איסור אבר ויהוה
על איסור טומאה כו'.
כלומר שכן איסורו נוהג
בבני נח: של אבר מן
החיה כלומר דרו הוא אמת
משבט מצוה שנתנו בני
נח דכתיב וצו אליהם על
האדם אכל האכל זה אבר
מן החיה כלומר מה שראוי
לאכילה לאחר מיתה אבל
מחיים לא ארץ לאכילה:
תניא נמי הכי אבר מן
החיה וכו'. קרי יהודה לא
אלעזר ר' אלה אלא לר'
אליעזר: אבר מן החיה כו':
מ"ש דר"ם דכתיב הבהת
מבקר'א ומצאנך כלומר
באותה פרשה דכתיב והבשר
האכל הנפש עם הבשר
וזוהו אבר מן החיה דבר
מדרב בקדק'א ופירשנו
חזוהו בבמה טהורה:
אכל בכן נח מחזרה
על הטמאין כטהורין.
כלומר שבהם טמאה
(היתא) ויהא מחזרת לזן
כטהורה: איכא דאמרי
טהורין ורבנן כלומר חיה
וע"כ טהורין: אבר רמי
שיבו אף אן נמי תניא.
כלומר רבנן נח מחזרה על
הטמאין כטהורין: האוכל
אבר מן החיה הימנה
כלומר מצדו טמאה ואין
שחיטתה מטמאה אלא אע"פ
ששחטה טמאה: אלא

גיד הנשה פרק שביעי חולין

קב.

ורבי יהודה אמה ליה קרא ליתו איסור אבר מן החי וליחול
איסורו טומאה שכן איסורו נוהג בבני נח. פי' כדשמעין
ליה לפיל (דף ק:) גבי גיד דמהוהו טעמא חיל לאיסור טומאה ור"ת
ודלמא מהכא ליף וי"ל דלא מצי למילף מהכא דליסור מוסף הוא
דליסורף גיה איסור אבר מן החי
לנני נח אכל גיד לא נאסר אלא
לנני יעקב ואלה היו אלא איסור
חמור: כי איצטרך ר' אליעזר.
ול"ת אי קסבר בהמה נמי לאכילת
עומדת אס' מן איסור נח אמת היא
ואפי' למאן דלית ליה נחמור על קל
מודה וי"ל דליסור טומאה קדים
עוד שלא נקשרו ד' אברים נגידים:
ור"ב מאיר אומר אינו נוהג אלא
בבהמה טהורה בלבד. הקשה
רבינו אפרים דמנן גרשם מסכת
טהרות י"ג דברים נאמרו נגנלת
עוף טהור כו' והאכל אבר מן החי
ממנה סופג את הארבעים ומלקתה
ושחיטתה מטמאה טרפתה מטומאתה
דברי ר' מאיר וי"ל דדברי ר' מאיר
לא קאי אכולה מילתא אלא לפנין
שמיטה ומלקה נקט ליה דפליגי עליה
ר' יהודה (ו' סו' נחמ"ג) טבול יוס
(דף קה:) דהא דקמינו נמי התם
דמטמא טומאת אכולין כבבניה לא
אמי כרבי מאיר ולא אמרינן מדסיפא
ר' מאיר רישא נמי ר"מ ומיהו לפי
מה שר"ה הש"ס לדקדק שם מדסיפא
רבי מאיר רישא נמי ר' מאיר קשה
דלדבריה דממזיעתא דלבר מן החי
לאו ר' מאיר רישא נמי לאו ר' מאיר
וי"ל דהוה מצי למימר וליעשמיך וק"ק
לשון הגמרא דהתם דקאמר מאן
שמעת ליה דאית ליה דמלקתה
ושחיטתה מטמאה טרפתה מטמאה
ר"מ אמאי לרף לדקדק בענין זה
הא קמיני בה כהניש דברי ר"מ (ו):
אלא א"א בבני נח. דאין שחיטתו
מחייבו דלכילה כל זמן
שמפרסכתו גבי נגלת עוף טהור
דקמיני רישא ושחיטתה מטמאה
טרפתה מטומאתה ולא קמיני דאין
שחיטה מטמאה דקמיני סיפא גבי
טהורה דוקא הוא דלמנן שמיטה
מכשרה ליה לנני נח מנו דמכשרה
לישראל דליכא מידי לישראל שרי
ולעוד כוככים אסור ומימה דתקשה
מהן משנה לרב אחא דר יעקב דלמנן
לעיל כפ"י (דף גז.) דאין ממנין עובד
כוככים על בני מעים ומיהו נלאו
הכי אמר לעיל דמניא דלא כותביה
וקושיה המשנה אינה פשוטה כל כך:
אבל

לא תאכל הנפש עם הכשר. לא תאכל ממנו צדוד שהנפש עמו
והוה אזהרה לאבר מן החי: טמאין אסר מלווה על דמן.
ככריתות כפרק דס שמיטה (דף כה). לא ילאו מכלל אזהרתו אלא
שליש ודגים ומגבים ומחלבי שמים: לא תאכל הנפש עם הכשר.
לא תאכל הנפש עם הבשר ר' יהודה ור'
אלעזר סברי כל שאתה מצווה על דמו
אתה מצווה על אבריו והני טמאין נמי
הואיל ואתה מצווה על דמן אתה מצווה
על אבריו ורבנן סברי לא תאכל הנפש עם
הבשר אלא בשר להודיה כל שבשרו מותר
אתה מצווה על אבריו וכל שאין בשרו
מותר אי אתה מצווה על אבריו ור' יהודה
למה ליה קרא ליתו איסור אבר ליחול על
איסור טומאה וי"ל דאיסורו נוהג בבני נח
אין הכי נמי וכו' איצטרך קרא לרבי אלעזר
תניא נמי הכי אבר מן החי נוהג בבהמה
חיה ועוף בין טמאה בין טהורה שנאמר
ירק חוק בבלתי אבל הדרם כל שאתה
מצווה על דמו אתה מצווה על אבריו וכל
שאי אתה מצווה על דמו אי אתה מצווה
על אבריו דברי רבי אלעזר וחכמים אומרים
אינו נוהג אלא בטהורין שנאמר לא תאכל
הנפש עם הבשר אלא בשר להודיה כל
שבשרו מותר אתה מצווה על אבריו וכל
שאין בשרו מותר אין אתה מצווה על
אבריו ר' מאיר אומר אינו נוהג אלא בבהמה
טהורה בלבד (סימן שמואל שילא שימי)
אמר רבה בר שמואל אמר רב חסדא
ואיתימא רב יוסף ואמרי לה אמר רבה בר
שילא אמר רב חסדא ואיתימא רב יוסף
ואמרי לה רבה בר שילא אמר רב חסדא
ואיתימא רב יוסף מאי טעמא דר"מ אמר
קרא וזבחת מבקר'א ומצאנך אמר רב גידל
אמר רב מחלוקת בישראל א"אכל בכן נח
דברי הכל מוזהר על הטמאין כטהורין תניא
נמי הכי אבר מן החי בן נח מוזהר עליו
על הטמאין כטהורין וישראל אינו מוזהר
אלא על הטהורין כלבד איכא דאמרי טהורה
ור"מ איכא דאמרי טהורים ורבנן אמר רב
שיובי אף אגן נמי תנינא א"אכל אבר מן
החי ממנה אינו סופג ארבעים ואין שחיטה
מטהרתה במאי אילימא בישראל פשיטא
דאין שחיטה מטהרתה אלא לאו בבני נח
מכלל דאסור רבי מני בר פטיש רמי רישא
אסיפא ומשני רישא בישראל וסיפא בן
נח אמר (ו) רב יאבר מן החי צריך אינו מ"ט
אכילה כתיבה ביה מתיב רב עמרם אבל
אבר מן החי ממנה אינו סופג את הארבעים ואין שחיטה מטהרתה ואי סלקא
דעתך בעינן כוית תיפוק ליה דקאכל כוית (ו) כדאמר רב נחמן במשהו בשר
גידין ועצמות הכא נמי במשהו בשר גידין ועצמות הא שמע דאמר רב

עין משפט
נר מצוה

א (מ"י מ"ט מהלכות
מלכות ל"ג):
ק ב ג מ"י פ"ה מהל'
מלכות אסותו כל ג
פנה לאין קל קל טור
יר ס' ס' ע"ש כ"י:

שיטה מקובצת

א) אבר מן החיה אסור רב
אבר מן החי צריך כוית:
ב) תיפוק ליה דקאכל כוית
טמא כדאמרי (ג) אבר מן
החיה צריך כוית דאע"ג
מותר קרא כתיב חד
לאבר מן החי וחד לבשר
מן החי לקמן לא תימא:
ד) שלא נקשרו אבריו
בגידים: (ט) דפליגי עליה
ר' יהודה וכן נמי אמרי'
בבבאים סוף:

רבינו גרשום

לאו בכן נח כלומר לא
היה סופג את הארבעים
אבל היה נהרג שאזרחתן
הוא מיתות שלא היה
לכני נח שום דין בעולם
אלא מיתה דכתיב שופך
דם האדם בדם דמו
וישפך: ר' מני בר פטיש
רמי רישא אסיפא ומשני
כו'. כלומר דקמיני רישא
האוכל מנגלת עוף טהור
ואבר מן החיה הימנה
סופג את הארבעים וסיפא
דקמיני האוכל מן חיה
החיה הימנה אינו סופג
את הארבעים וכיכני רמי
דאפי' מנגלת עוף טהור
סופג את הארבעים וכו'
החיה הימנה היה סופג את
הארבעים בישראל. וסיפא
דקמיני האוכל אבר מן
החיה הימנה אינו סופג
את הארבעים בכן נח
דאפי' סופג את הארבעים
אבל היה נהרג: מתיב
רב עמרם האוכל אבר מן
החיה פמנה כו'. כלומר
א"ע דרבנן נח מוקמינן
לה ישראל נמי אם אכל
אבר מעוף שחיטתו אינו
סופג את הארבעים דאמרי'
לעיל כל שבשרו מותר
אתה מצווה על אבריו כל
שאין בשרו מותר אי אתה
מצווה על אבריו והא
אין בשרו מותר: הכא נמי
משהו בשר גידים ועצמות.
כלומר מה דאמרי האוכל
אבר מן החי אינו סופג את
הארבעים דלא אכל כוית
בשר אבל אכל כוית (בשר)
מכולם בין בשר גידים
ועצמות ולא הוה אלא
משהו בשר ולפיכך אינו
סופג את הארבעים משים
טומאה דלא הוה כוית
בשר: תא שמע דאמר רבא

א) דברי רבינו נכחן ג"ע
דמל' רישא דהא גבי עוף
טהור טוחלי טבא אבר מן
החיה נח ליכא ע"כ כ"ך
למנן פסיק'א ומהל' ליכא.